

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»
Факультет лінгвістики**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
_____ **Юрій ЯКИМЕНКО**

«__» _____ 2020 р.

**ЗАСАДИ УСНОГО ПРОФЕСІЙНОГО МОВЛЕННЯ
(РИТОРИКА)**

**ПРОГРАМА
навчальної дисципліни**

рівень вищої освіти   бакалавр

спеціальність   усіх спеціальностей

Ухвалено методичною радою університету
Протокол від «__» _____ 2020 р. №__

Заступник голови методичної ради
_____ **Анатолій МЕЛЬНИЧЕНКО**

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

ст. викладач, канд. філол. наук Юлія МАКОВЕЦЬКА-ГУДЗЬ _____

Програму затверджено на засіданні кафедри
української мови, літератури та культури

Протокол від «12» лютого 2020 року № 7

Завідувач кафедри
_____ Олена ОНУФРІЄНКО

« ___ » _____ 2020 р.

© КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020 рік

Вступ

Програму навчальної дисципліни «Засади усного професійного мовлення (риторика)» складено відповідно до освітніх програм усіх спеціальностей першого рівня вищої освіти – бакалавр.

Навчальна дисципліна належить до циклу загальної підготовки.

Статус навчальної дисципліни вибіркова.

Обсяг навчальної дисципліни 2 кредити ЄКТС.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна «Засади усного професійного мовлення (риторика)» разом з дисциплінами «Історія науки і техніки», «Іноземна мова» «Історія української культури» формує гуманітарну складову в програмі підготовки майбутнього фахівця.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою навчальної дисципліни є формування у студентів компетентностей:

ЗДАТНІСТЬ:

- застосовувати норми усного професійного мовлення;
- запобігати різним формам порушень академічної доброчесності;
- вести ділові та приватні бесіди;
- організувати взаємодію зі співрозмовником, налагодити контакт, встановити зворотній зв'язок.
- використовувати різноманітні вербальні засоби впливу на співрозмовника під час фахового спілкування.
- самостійно підвищувати рівень особистої академічної культури.

1.2. Основні завдання навчальної дисципліни.

Після засвоєння навчальної дисципліни студенти мають продемонструвати такі результати навчання:

ЗНАННЯ:

- основних понять загальної риторики;
- загальних вимог до усного спілкування;
- основних понять та фундаментальних цінностей академічної доброчесності, її впливу на академічну культуру та якість освіти;
- сучасних методів риторичного аргументування;
- етапів підготовки усної промови;
- принципів безконфліктного спілкування;
- невербальних комунікативних сигналів;
- прийомів активізації уваги слухачів;
- основних законів спілкування;
- полеміки і полемічних прийомів;
- вимог до усних презентацій.

УМІННЯ:

- вирішувати комунікативні та мовленнєві завдання в конкретній ситуації спілкування;
- створювати промови на професійну тематику;
- застосовувати досвід формування культури академічної доброчесності та запобігання проявам академічної нечесності;
- вести розгорнутий монолог з фахової проблематики;
- організувати взаємодію з аудиторією, налагодити контакт,
- використовувати невербальні засоби спілкування для досягнення власної мети;

- підготувати академічний виступ для захисту курсового (дипломного) проекту;
- володіти полемічним мистецтвом (диспут, полеміка, дискусія);
- створювати ефективні усні та мультимедійні презентації.

2. Зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Основи комунікативної лінгвістики.

Основні питання:

- Спілкування та комунікація.
- Комунікативна лінгвістика
- Закони спілкування.
- Вербальні і невербальні компоненти спілкування.
- Складові успішного виступу.
- Моделі спілкування.
- Слухання і його роль у комунікації.
- Комунікативні табу, комунікативні бар'єри.
- Мовна та комунікативна культура техноаря.

Розділ 2. Академічна доброчесність та основи академічного красномовства

Основні питання:

- Публічне мовлення.
- Принципи і правила риторики.
- Алгоритм підготовки виступу.
- Структура професійної публічної промови.
- Етапи написання та запам'ятовування промови.
- Страх публічних виступів
- Прийоми впливу на слухачів.
- Оратор та аудиторія.
- Ефективна імпровізація.
- Усна та мультимедійна презентація.
- Академічна культура, академічна доброчесність.
- Плагіат. Кодекс честі університету.
- Методи і типи інформаційного пошуку.

Розділ 3. Культура усного фахового спілкування. Форми колективного обговорення професійних проблем

Основні питання:

- Ділове спілкування.
- Самопрезентація.
- Співбесіда з роботодавцем.
- Аргументація.
- Дискусія, дебати, суперечка, полеміка.
- Мистецтво перемовин.

3. Заплановані види навчальної діяльності та методи навчання

Програмою заплановано такі види навчальних занять: лекції та практичні заняття.

У ході викладання дисципліни застосовуються стратегії активного і колективного навчання, які визначаються наступними методами і технологіями:

- особистісно-орієнтовані розвиваючі технології, засновані на активних формах і методах навчання що стимулюють пізнавальну діяльність студентів, підвищують їхні власні зусилля в оволодінні знаннями з української мови (*кейс-метод, метод проєктної діяльності, мультимедійні технології, ігрові технології, що сприяють моделюванню й імітації*

майбутньої професійної діяльності, метод мозкового штурму, дискусія, практикуми-диспути тощо).

- *Інформативно-рецептивний метод* забезпечує системність знань, послідовність викладу, передбачає презентацію навчального матеріалу у процесі розповіді, бесіди з опорою на засвоєння правил та практичної роботи на застосування знань.

- *Репродуктивний метод* передбачає відтворення матеріалу за визначеним алгоритмом. Опрацювання навчального матеріалу може відбуватися у процесі виконання вправ за зразками, роботою з науковими виданнями.

- *Метод проблемного викладу* передбачає створення викладачем певної проблемної ситуації (спосіб аналогії, індуктивний спосіб, висунення проблемного питання) є ефективним оскільки залучає студентів до пошуку знань та формує переконаність в істинності одержаних результатів. Метод сприятиме формуванню наукового мислення і пізнання, мотивуватиме студентів до науково-дослідницької роботи.

- *Дослідницький метод* передбачає творче застосування знань, оволодіння методами наукового пізнання, формування досвіду самостійного наукового пошуку. Метод активізує пізнавальну діяльність студента.

- *Принципи:* наочності, свідомості, науковості, активності, виховного навчання, систематичності й послідовності, доступності і посиленості, індивідуального підходу.

•

4. Оцінювання результатів навчання

Форма семестрової атестації - залік. Для оцінювання результатів навчання застосовується 100-бальна рейтингова система і університетська шкала оцінювання.

5. Рекомендована література

Основна

1. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики : Підручник для студ. вищих навч. закладів / Ф. С. Бацевич . – Київ : Академія, 2004 . – 342 с. Режим доступу: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?Z21ID=&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=online_book&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=FF=&S21STR=ukr0004078

2. Колотілова Н.А. Риторика. Навч. посібник. — К.: Центр учбової літератури, 2007. — 232 с. <https://pidru4niki.com/1584072023290/ritorika/ritorika>

Допоміжна

1. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. фонд «Міжнарод. фонд дослідж. освіт. політики»; за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова» [Електронний ресурс]. – Київ: Таксон, 2016. – 234 с. <https://drive.google.com/file/d/0ByePGdGpHh6Wa1NoR3g4S1FaWVE/view>

2. Ділове спілкування: усна і писемна форми : навч. посіб. / О. О. Тележкіна, Н. О. Лисенко, О. О. Кушнір, О. О. Литвиненко, Н. В. Піддубна. – Х. : Смуґаста типографія, 2015. – 384 с. – Режим доступу: https://pidru4niki.com/84441/dokumentoznavstvo/dilove_spilkuvannya_usna_i_pisemna_formi

Уся література знаходиться у Національній бібліотеці України імені В.І. Вернадського, у бібліотеці КПІ ім. Ігоря Сікорського, на кафедрі УМЛК, у системі «Електронний КАМПУС».

Кількість примірників Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики у бібліотеці КПІ
22 +2 в читальній залі

← → ↻ opac.kpi.ua/F/AXJDISDVCQKGBG7SNA53HL7B32R8PD2QDF4EVESATY2N53LYAK-07361?func=item-global&doc_library=KPI01&doc_number=0001... ☆

Електронний каталог НТБ КПІ ім. Ігоря Сікорського Формуляр | Опції | Вихід

[Загальний каталог] Нові надходження Рідкісні видання Матеріали до курсів інші колекції інші каталоги... Відгуки Допомога

Перегляд Пошук Результат пошуку Попередні пошуки Моя е-Полиця

Eng Ukr Паспорт е-каталогу

KPI01 - Примірники Назад

Бацевич, Флорій Сергійович.
Основи комунікативної лінгвістики : підручник / Ф.С. Бацевич.
Київ : Академія, 2004.
344 с.

Щоб замовити примірник натисніть на посилання "замовити".

Виберіть рік Виберіть том Виберіть бібліотеку   Не показувати видані примірники

	Опис	Статус примірника	Термін видачі	Місце розташування	Колекція	Шифр	Шифр-2	Номер копії	Сторінки	К-ть замовлень	Штрихкод	Примітка OPAC
всі поля		В чит. залі	Примірник не видано.	Читальна Зала № 6.2		8 Б31 800					1000912	
всі поля		В чит. залі	Примірник не видано.	Читальна Зала № 6.2		8 Б31 80					1000916	
всі поля		До кінця навч. року	02/07/18	Книгосховище		4 Б31					1000901	
всі поля		До кінця навч. року	02/07/18	Книгосховище		4 Б31					1000905	

344 с.

Щоб замовити примірник натисніть на посилання "замовити".

Виберіть рік Виберіть том Виберіть бібліотеку   Не показувати видані примірники

	Опис	Статус примірника	Термін видачі	Місце розташування	Колекція	Шифр	Шифр-2	Номер копії	Сторінки	К-ть замовлень	Штрихкод	Примітка OPAC
всі поля	В чит. залі	Примірник не видано.	Читальна Зала № 6.2	Читальна Зала № 6.2		8 Б31 800					1000912	
всі поля	В чит. залі	Примірник не видано.	Читальна Зала № 6.2	Читальна Зала № 6.2		8 Б31 80					1000916	
всі поля	До кінця навч. року	02/07/18	Книгосховище			4 Б31					1000901	
всі поля	До кінця навч. року	02/07/18	Книгосховище			4 Б31					1000905	
замовити	До кінця навч. року	Примірник не видано.	Книгосховище			8 Б31					00641897	
всі поля	До кінця навч. року	Примірник не видано.	Книгосховище			8 Б31					00655709	
всі поля	До кінця навч. року	01/09/20	Книгосховище			8 Б31					1000898	
замовити	До кінця навч. року	Примірник не видано.	Книгосховище			8 Б31					1000899	
всі поля	До кінця навч. року	Примірник не видано.	Книгосховище			8 Б31					1000900	
всі поля	До кінця навч. року	01/07/19	Книгосховище			8 Б31					1000902	
замовити	До кінця навч. року	Примірник не видано.	Книгосховище			8 Б31					1000903	
всі поля	До кінця навч. року	01/09/20	Книгосховище			8 Б31					1000904	
замовити	До кінця навч. року	Примірник не видано.	Книгосховище			8 Б31					1000906	
всі поля	До кінця навч. року	Примірник не видано.	Книгосховище			8 Б31					1000907	
замовити	До кінця навч. року	Примірник не видано.	Книгосховище			8 Б31					1000908	
всі поля	До кінця навч. року	Примірник не видано.	Книгосховище			8 Б31					1000909	
всі поля	До кінця навч. року	01/09/20	Книгосховище			8 Б31					1000910	
замовити	До кінця навч. року	Примірник не видано.	Книгосховище			8 Б31					1000911	
всі поля	До кінця навч. року	Примірник не видано.	Книгосховище			8 Б31					1000913	
замовити	До кінця навч. року	Примірник не видано.	Книгосховище			8 Б31					1000914	
всі поля	До кінця навч. року	Примірник не видано.	Книгосховище			8 Б31					1000915	
замовити	До кінця навч. року	Примірник не видано.	Книгосховище			8 Б31					1000917	
всі поля	До кінця навч. року	01/09/20	Книгосховище			8 Б31					1077318	
замовити	До кінця навч. року	Примірник не видано.	Книгосховище			8 Б31					1107942	